

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői Iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kivándorlás.

Pécs, 1901. február 20.

Különböleg társadalmi és szaktestületek török rajta a fejüket, miként lehetne gyógyítani Magyarországot rákfenéjét, a tömeges kivándorlást. Mert a mikor évente 150—180.000 lakos hagyja el azt az országot, melyet csak nemrég tejjel-mézzel folyó Kánaánnak neveztek s Európa éléstáranak tartottak: ez olyan mélyreható betegségnek a szomorú tünete, a mely fölött érdemes aggódva tündönni és terjedésének megállítására minden alkalmas eszközt fölhasználni.

De hogy melyek az alkalmas eszközök, azt csak akkor lehet helyesen megítélni, ha megállapítottuk a betegség helyes diagnózisát és annak való okát. Pedig ebben a tekintetben még csak a sötétben tapogatózunk. A kormány az egész bajt a kivándorlási ügynökök csábításának tulajdonítja s ezért gyógyszerül nem is alkalmaz mást, mint mesterséges hatalmi eszközökkel megakadályozását a kivándorlásnak, a mivel persze nem sokra megy, mert hisz a kivándorlók zömét nem az ügynökök által kiállításba helyezett aranyhegyek, nem a gazdagodási vágy üzi el szülőtte földjéről, hanem a megélhetés reménye, a mely az ősi rögön már végkép elhagyta. Higyje el a kormány, hogy a felvidék földhöz ragadt népét minden ügy-

nöki csábításnál hatalmasabban édesgetik a kivándorlásra azok a millió számra érkező dollárok, a melyeket az Amerikába kivándorlottak küldöznek évente itthon maradt hozzátartozóiknak.

De nincs áldás az országra nézve azokon a hazaküldött dollárokon, mert legtöbbjük csak utiköltségül szolgál az itthonmaradottaknak, hogy segítségükkel követhessék a kivándorolt családfőntartót az idegenbe. Mert az is szomorú tapasztalati tény, hogy a kivándorlottak közül évről évre kevesebben térnek vissza elhagyott hazájukba, hanem valósággal hazát cserélnek és attelepitik új hazájukba itthon hagyott családjukat is. Mit is keresnének itthon, mikor az a nyomoruság, a mely kiűldözte őket, idehaza évről évre csak fokozódik, míg az új hazában azt tapasztalják, hogy ott szorgalommal és takarékoskodással tisztességes megélhetést biztosíthatnak maguknak. Éppen a legtisztességesebb, a leghasznavehetőbb elem tehát az, a melyet a kivándorlás révén végkép elveszítünk.

Az a nagy gazdasági válság tehát az oka az ország elnéptelenedésének, a mely országunk mezőgazdaságát a sok elemi és természeti csapás, meg a mezőgazdasági termények elértéktelenedése révén sújtotta, mihez még nagy mértékben hozzájárul a közterheknek folytonos és nagy arányú növekedése. Intenzívebb gazdálko-

dási rendszert, a háladatlaná vált magtermelés helyett áttérést ajánlanak az állattenyésztésre és sürgetik az adózási rendszer reformját, hogy a közterhek arányosabban oszoljanak meg és ne sújtsák olyan nagyon a mezőgazdasággal foglalkozó kis embereket.

Ez a diagnózis már helyesebb s így az ajánlott gyógyszerek is nagyobb eredményekkel kecsegtetnek. De teljes gyógyulás ettől sem remélhető, mert bármiként fejlesztjük is mezőgazdaságunkat, annyi kétségtelen, hogy a modern állami-ság főntartása által igényelt óriási terheket egyetlen olyan ország sem képes elviselni, a mely egyoldalú mezőgazdasági termelésre támaszkodik, bármilyen magas fokán álljon is ez a gazdaság a modern agrikulurának. Mert a mezőgazdaság csak időszakos foglalkozást nyújt a munkásköz- nek, jövedelmezősége pedig minden más termelési ágánál jobban ki van téve a természet szeszélyeinek. Egész évben folytonos pénz- és munkabeli beruházást igényel s csak egyszer nyújt termést, a melynek értékesítésénél a termelő nem várhat kedvező konjunkturákat, hanem kénytelen az egyszerűre támadó nagy kínálat folytán lenyomott árakon tuladni rajta; mert hisz az egész esztendőbeli beruházásokra igénybevett hitel sürgős fedezetre vár.

Az ipari tevékenység képes csak a nyerstermékek feldolgozása által a nem-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Bőjti predikáció.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Bors Margit.

A napokban egy előkelő földbirtos farsangi vacsorát adott. Léven magam is falusi asszony, sokat gondolkodtam az ott látottak felett.

Az első, a min fennakadtam, a férfiak tolettje volt.

— Merész nyilatkozat — fogják többen mondani, de én kerdelem, miért volna merész? Nekünk nőknek uton utfélen előírják, mikor, hogyan jelenjünk meg s a férfiaknak kiváltságuk volna, nekik e tekintetben nem volna társadalmi törvényük?

Én azt mondom, hogy ebben nekik épp oly kötelezettségük van, mint nekünk.

Sokan azt fogják ellenvetni, hogy a falusi urak legtöbbnyire gazdasággal foglalkoznak s ezek aztán örülnek, ha mihamarabb tulesnek a toilletten.

Kérdelem én, több időbe kerül-e, ha a szekrény első szegéről veszem le kabátomat, mint a másodikról?

Ez már csak világos, hogy nem.

Ha én férfi volnék, társaságba — ez alatt nem értem a naponkinti összejöveteleket, hanem pl. mint ez esetben is, a meghívott

nagy társaságot — csak feketebe mennék. De ez megvallom, tisztán egyéni izlés dolga.

Hanem az már tökéletes illemsértés, hogy a férfiak, sajnos esetem bizonyítja, hogy épp a fiatalok és nem gazdászok, hanem tisztviselők, öltözetüket három öltözetből válogatják össze. Ha nem fekete az a ruha, akkor legyen bármilyen is, de egyszínű. Ha még hozzá vesszük a most divatot hódított gallér s kszelöket egy zöld vagy piros nyakkendővel, kész a gigerli.

A mily igaz, hogy az ember értéke bensejében van, épp oly igaz az is, hogy az ember bensejét külseje mindenkor elarulja.

Ézért Uraim, hajoljanak meg a társadalom törvényei előtt önök is. Mit takarítanak meg azzal, hogy a szép fehér kszelöt izléstelen szinesekkel váltják fel, ha időnkint nyilvános társaságban megjelennek? Édes keveset bizony.

Otthon aztán, ha nem sérti saját izlésüket, tessék csak bátran őket viseini. Habár én részemről, hatáskörömbe tartozó férfiaknak soh' sem engedném meg, dacára, hogy falun ügyes kezek hiányában gyakran kell a nem könnyű vasalást önmagunknak végeznünk.

De nem is megtakarítás szempontjából teszik önök ezt, hanem mert divat és mert többé-kevésbé mindannyian utánzási hóbortban szenvedünk a nélkül, hogy előbb meggondolnók, izléses-e és megfelel-e saját érzésünk, gondolkodásunknak!

A ki meggyőződésből, magát nemesítő indokból utánoz valamit, — legyen az bármi

— az előtt mindenkor meghajolok. De utánaozni mindent, csak azért, mert divat, ez nemcsak hóbort, hanem lealacsonyító is, mert az ily egyénből kirí a divatbábu.

Ne dobjanak követ rám, a nőkről is megemlékezem.

A fiatalabb hölgyek legtöbbjét ingblouzban találtam. Vajjon mikor fogják hölgyeim belátni, hogy ez az ingblouz a 25 kros kretontól kezdve a 3 frtos selyemig, mind csak hazba, vagy meghitt barátnök kávéházába való. Ez egy negligé darab, melyben nyilvánosan megjeleni illetlenség.

Miért küszöbölték ki a díszített elegáns blouzokat? Csak nagyon elvétve látok még egyet-egyet, pedig van eset, hogy sem egész sötét, sem egész világos ruhában nem jelenhetünk meg s ilyenkor a szép, elegáns blouz mily alkalmas kisegítő volt.

De nemcsak az öltözeteket figyeltem én meg a nevezett estélyen.

Jöttek az uznevezett társasjátékok. A városiak ezekről legtöbbnyire mit sem tudnak, de faluhelyen zene hiányában ez az összejövetelek tökélléke.

A zálogváltásnál a fiatalaság a ház urnőjét kérdezte, szabad-e csókra játszani? S a háziasszony megengedte. Bizonyára visszagondolt saját ifjuságára, melyben a csók, az az icipici kis jószág oly nagy vonzerővel bírt. Olyannyira hive vagyok nézetének, hogy bizonyára nem is gondolkodtam volna felette, ha egy, a mézeshetekben élő fiatal asszonyka ne

zet vagyonosodását olyan fokra fejleszteni hogy az a mai államélet igényelte óriási terhek alatt össze ne roskadjon és csak ez képes a lakosság legszélesebb rétegeinek biztos és állandó munkát nyújtani, a mi leghathatósabb ellenszere lenne a kivándorlásnak; mert nemcsak maga foglalkoztatna és látna el biztos existenciával nagy tömegeket, de a mezőgazdasággal való foglalkozást is haszonhajtóbbá tenné az általa feldolgozott és munkásainak szükséglete révén előállott fogyasztás megnövekedése folytán.

Bármint hirdesse is azonban a kormány hazai iparunk fejlesztését, politikája tényleg nem megy túl mesterséges protekció osztogatáson, a mi pedig erőteljes ipari föllendülés alapja soha sem lehet. A kormánypolitika tényleg az egyoldalú mezőgazdasági termelés megrögzítésére irányul, mert még mindig azzal okolja meg a vámközösség szükséges voltát, hogy Magyarországnak, mint nyers-termelő országnak szüksége van mezőgazdasági terményei számára az osztrák piacra ezért cserébe biztosítja Ausztria iparának a magyarországi piacot.

Addig, amíg a kormány eleget vél tenni Magyarország érdekeinek azzal, hogy mezőgazdasági terményeink elhelyezését biztosítja, nem fog erőteljes ipari tevékenységet teremthetni, mert ezt mindig megbénítja az idegen iparnak az a versenye, a melyet nyers-terményeink elhelyezése végett annak nálunk nyújtani kénytelen.

A nagy kivándorlást egyoldalú gazdálkodási rendszerünk idézvé el; erről pedig az ipari gazdálkodásra a közös vámterületen sikerrel át nem térhetvén: kétségtelen, hogy a kivándorlás megakadályozására alkalmazott minden orvosszerünk csak kuruzslás marad mindaddig, míg gazdasági politikánkat nem függetlenítjük a

jegyezte volna meg, hogy ez profanizálja a legrejtettebb érzelmeket.

Ez a kis asszonyka nagyon gyorsan elfelejtette, mily édes borzongás járta át lényét, ha házassága előtt egy ily játék alkalmával jelenlegi férje őt megcsókolhatta, a mi más esetben meg nem történhetik. És egy nagy társaságban, a hol csupa ismerősök vannak együtt, hogy ne volna egy-két ilyen egyén, a kik még csak sejtik ugyszólván, hogy szíveik összevalók.

De tegyük fel, hogy nincsenek ilyenek a társaságban. A csók a szeretet kifolyása. Szeretni pedig lehet igenis szerelem nélkül is. Ha ez a simpatia megvan, akkor egész szívesen meghagyjuk magunkat csókolni egy férfi által. Ha pedig nincs meg, — nos akkor minden művelt férfi fogja tudni, hogyan szabad egy nőt megcsókolni.

Mondhatom határozottan megütköztem az általános tegezésen.

A tegezést csakis annak kell fentartanunk, a kit szeretünk. Nem a szerelmeket értem alatta, hanem a kit szeretünk mint barátot, igazán, önzetlenül, szívünk minden mozzanatával. Ilyen barátokra, sajnos, napjainkban nagyon ritkán akadunk.

De hát akkor minek a kifolyása az a temérdek tegezés?

A divat vívmánya ez is.

Hangoztatják, hogy a tegezés elűz minden társadalmi merevséget s általános bizalmas hangulatot kelt. Ez részben igaz. De minek az az ugynevezett bizalmasság, ha az illetővel szemben nincs meg az az odaadó barátság,

minket kiszípolozó Ausztriától s az önálló vámterület berendezésével meg nem teremjük alapjait az erőteljes hazai iparnak, a mely egyedül lesz képes az ország lakosainak biztosítani azt a megélhetést, a melyet most idegenben kénytelenek fölkeresni.

Ezt ajánljuk megszívlelésre azoknak a doktoroknak, akik a kivándorlás rákfenéjének gyógyításán törik a fejüket; mert ha ezt figyelmen kívül hagyják, akkor sokára beteljesül annak az amerikai ujságnak a jóslata, a mely azt mondja, hogy Magyarország lakossága lassankint áttelepül Amerikába s az osztrák császárnak elég dolga lesz, hogy belső gyarmatosítás által óvja meg Magyarország egyes részeit attól, hogy pusztasággá ne váljanak.

A Pécsi Dalárda tréfás dalestélye.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. febr. 20.

Hosszu idők után a Pécsi Dalárda ismét adott egy humorisztikus estélyt. Ezek a tréfás dalestélyek jövedelmeztek az előző időben legtöbbet a dalárdának s most is jó jövedelmi forrásnak bizonyult. Kár ezeket a humoros estéket elhagyni. Szilveszterestén és farsang utóján egész bátran rendezhetne a Pécsi Dalárda ily tréfás dalestélyeket s ha a legutóbbi években rendezett volna, most bizonyára könnyebben nézhetne a kassai ut elé.

A Vigadó a zsufolásig megtelt tegnap este közönséggel s a nagy terem ajtajában valóságos tömeg állt, kiknek benn a nagy teremben már nem jutott hely. Már hét órakor kezdett gyülekezni a publikum s nyolcra már tele volt a terem.

Ezen alkalomra a dalárda elnöke, *Aidinger* János, orsz. képviselő is lejött dalosai közé, a kiket jelenléte animált s a ki maga is kitűnően kikacagta magát.

Kévéssel nyolc óra után megkezdődött a műsor a Sipisták karával a Makkheteshez címzett kaszinóban s megteremtette a kellő hangulatot. A második számot egy szóló kvartett

ha nem fűzi őket össze az a bizonyos hur, melynek pengése harmonikus összhangot ad?

Ha ez nem létezik köztük, akkor a tegezés csak üres, divatos frázis, hóbortnak a szüleménye, a mi nagyon sok esetben alapja a kölcsönös tiszteletlenség és többnemű visszaélésnek.

Oly nagy tért hódított magának a tegezés, hogy tudom sok felháborodást idéz elő fejtegetésem.

De mielőtt elítélnének, gondoljak meg kedves olvasóim, hogy én mindezt meggyőződésemből, nem pedig zsörtölődési szándékból irtam. Gondolkozzanak önök is felette és bizom benne, hogy sokan állításom mellett lesznek.

Végül még azt az igazán jóleső tapasztalást szereztem, hogy ebből a falusi társaságból teljesen kiküszöbölték a rágalmazást, az ugynevezett »megszólást.« Minek is mindig a távollevőket támadni, a kik nincsenek jelen, hogy védhessék magukat. Hisz van száz meg száz tárgy, a mi szórakozást és gondfelejtőt nyújt, a mire bizony mindannyiunknak szükségünk van s a mi minden társadalmi összefüvetelnek főcélja legyen.

Legyen az egyedüli célja minden házi-asszonynak és minden vendégnek és biztosítom önöket, hogy akkor nem fogjuk az ily összefüveteleket csupán társadalmi kötelességnek tartani, hanem szívünk s szellemünk vonzani fog bennünket egy ily alkalomhoz s hatáskörünknek áldásul fog szolgálni minden egyes ilyen összefüvetel.

képezte: Végrehajtás Bukovay Abszi ösjojogonál, avagy az örömteli gyászshir címmel. E tréfás jelenetben *Declava* Dénes, *Cank* Nep. János, *Witel* Győző és *Csernits* Jenő vettek részt. Mindmeggannyian tőlük telhető buzgósággal játszották és énekeltek meg szerepeiket s sok tapsot arattak. — *Csukás* Zoltán, mint Mstr. Harchasch, amerikai gyorsrajzoló egy szál plajbászszal zenekíséret mellett produkálta magát nagy sikerrel.

Aztán ismét a kar lépett fel a kecskehimnusszal (vagy röviden bakuszszal). Minden egyes énekes nagy ollót viselt a mellén s a komikus hatású éneket kellő precizitással s nagy hatással énekelte el.

A program egyik fénypontját képezte a szórakozott énekes s a maliciozus zongorista. Előbbi *Haksch* Lajos volt, az utóbbi *Simácsék* Alajos. *Haksch* művészileg kidolgozott, finoman arnyalt s rendkívüli kacagtató karikatúrát mutatott be, mely karikatúrában ismét ragyogni láttuk fényes színésztehetségét. Tomboló tapsorkán jutalmazta jelenetét. Utána ismét szóló kvartett következett, mely komikus hatásában az elsőkhöz foglalt helyet. *Eduard* és *Kunigunda* vérfagyasztóan hajmerezű egy telvonásos operát adtak elő *Bieber* Máttyás, *Lehner* József, *Csernits* Jenő és *Légrády* László. A nőszerepet *Lehner* József adta énekelvén fíz-tula hangon mindvégig. A markans vonásokkal alakító szereplők ugyancsak megneveltették a publikumot, mely frenetikus tapsal honorálta őket.

Aztán megjelent a pódiumon a »Tschindra-ta« pekkingi daloskór. A dalosok, még a karmester s zongorista is kínai kosztümökben, copffal jelentek meg s kínai módon énekeltek egy szép szerenádöt, melyben *Csernits* Jenő szép szólórészlettel remekelt.

Most újra *Haksch* Lajos lépett fel. *Gulyás* Miska és *Káposzta* Sári szerelmének *Csikós* Peti által véresre vált gyászos történetét magyarázta képekkel illusztrálva. Már maga a maszkja is kacagtató volt s midőn felnyitotta száját, a terem falai remegtek. Annyi eredeti humor nyilatkozott meg előadásában, hogy egy elsőrendű professzionátus komikus is méltán megirigyelhetné tőle. Volt is ám nevetés, kacagás akkora, hogy gyakran meg kellett állania, hogy szava el ne vesszék. — Természetesen ismét rendkívül zajosan megtapsolták. — Utána *Csukás* Zoltán kuplázott. Saját gyártotta ügyes kupléit megújraztatták s ekkor még inkább talpraesett rigmusokkal mulattatta a közönséget, mely hálásan megtapsolta.

A program utolsó számát a dalnokmester és a mesterdalnokok, vagy nincsen többé rekedtség című pont képezte. A dalnokmester *Haksch* Lajos volt s e mesterdalnokok, a kiknek eleinte nincs se hangjuk, s a hallásuk s a kiből rövid egy negyed óra alatt operanékeseket képez a mester, a dalárda tagjai voltak. *Haksch* rendkívüli ügyes előadóképessége, párosulva a tagok odaadásával hozta meg e műsorszámnak is a kívánt sikert.

S ezzel a műsor véget ért éjjel tájban, mikor is a közönség tulnyomó számban egy kellémesen eltöltött est emlékével eltávozott.

A dalárda tegnapi tréfás dalestélye sikeréből az oroszánrészt *Haksch* Lajost illeti. Sokat fáradoztak ennek érdekében még *Hoffer* Károly és *Simácsék* Alajos is. De a kívánt eredményt el is érték.

A program egyes számai közt *Farkas* Sándor zenekara játszott.

Népszámlálás Baranyában.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. febr. 20.

Lapunk tegnapelőtti esti számában jelez-tük, hogy a baranyavármegyei népszámlálási adatok betérjesztésére a járások részére folyó évi február hó tizenötödike, illetve meghosz-

szabbitsás folytán folyó február hó huszadika tűzetett ki.

A mai napig azonban csak a pécsi, pécsváradai és szentlőrinci járások terjesztették be népszámlálási összesítéseiket. Ezek közül a pécsi járás részletes népszámlálási adatait folyó hó első napjaiban már közöltük olvasóinkkal.

A pécsváradai járás népszámlálási adatai községenként a következők:

Berkesd	1288.	Nyomja	512.
Bozsok	1725.	Ó-Bánya	358.
Ellend	557.	Ófalu	694.
Boda	415.	Olasz	595.
Feked	813.	Pécsvárad	2679.
Geresd	754.	Pereked	422.
Hidas	2477.	P.-falu	129.
Hidor	341.	Rác Mecske	1070.
Himesháza	1675.	Szebény	1252.
Kátoly	709.	Szederkény	624.
Kékesd	548.	Szellő	383.
Kéménd	1092.	Szt.-Erzsébet	720.
Püspöklak	853.	Szilágy	691.
Lovász-Hetény	474.	Szűr	620.
Maráza	726.	Varasd	368.
Márok	575.	Várkony	696.
Monyoród	564.	Véménd	2220.
Nádasd	2463.	Zsibrik	292.
N.-Pall	561.		

Összesen: 33835.

A szentlőrinci járás népszámlálási adatai:

B. Szöllős	271.	Sebes puszta	24.
Bagota	167.	Kistelek	412.
Bakonya	561.	Kisasszonyfa	477.
Baksa	523.	Korpád	197.
Rádfa puszta	138.	Magyar-Mecske	492.
Bánfa	558.	Lajosháza p.	75.
Becefa	318.	Marócsa	312.
Boda	658.	Alsó legényes	86.
Bodony	280.	Felső legényes	18.
Bogdása	778.	Tégláégető telep	8.
Kőröcsönye p.	181.	Megyefa	502.
Balázs-telep	22.	Szt.-Domján p.	154.
Botyka	159.	Monosokor	117.
Botyka p.	90.	Csoboka puszta	201.
Bükkösd	769.	Monyorósd	272.
Ratkóci p.	47.	N.-Bicsérd	647.
Csebény	316.	N.-Csány	264.
Cserdi	331.	Tarcsa puszta	16.
Cs.-Mindszent	316.	Csóka	22.
Cinderi-Bogád	276.	N.-Peterd	472.
Dencsháza	574.	Csakadia puszta	130.
Péterfa puszta	181.	Nagy-Váty	478.
Hamuház	13.	Ny.-Sz.-Erzsébet	330.
Szentegát	216.	Szt.-Erzsébet	107.
Cser	16.	Okorág	383.
Galambos	15.	Kárász puszta	552.
Dinnyeberki	453.	Osztó	640.
Egerszeg	259.	Ozd	423.
Egerszeg p.	5.	Kerekalja	76.
Gerde	310.	Körös puszta	27.
Gilvánfa	349.	Pázdány	100.
Gorica	143.	Piskó	540.
Gyűrűfű	304.	Ronádfa	204.
H.-Szt.-Márton	284.	Kakasd puszta	29.
Kétág puszta	11.	Rózsafa	585.
Helesfa	640.	Bodorfa puszta	63.
Hernádfa	165.	Rugásd	227.
H.-Hertelend	230.	Sellye	1771.
Ibafa	610.	Dobnic telep	9.
K.-Ibafa	61.	Sósvertike	425.
Iványi	601.	Sumony	493.
Kacsóta	420.	Vörösvölgy p.	53.
Pöszéri puszta	55.	Sumony puszta	156.
Kákics	496.	Szab.-Sz.-Király	847.
Katádfa	424.	Szent Dénes	722.
Elek puszta	13.	Ranádfa puszta	225.
Kemse	176.	Simonfa tanya	129.
Zehi puszta	157.	Szent-Gaál	633.
Hidegrév tanya	10.	Szent-Iván	475.
Háromfai tanya	6.	Gusztáv műve	269.
Kis Bicsérd	433.	Szent-Lőrinc	1751.
Fenyőpuszta	95.	Tarcsa puszta	287.
Kis Csány	544.	Keresztes p.	207.
Kis-Dér	311.	Tengerin	232.
Kis Peterd	319.	Tésény	467.

Tésény puszta	169.	Varjas	137.
Tésény tanya	34.	Velin	332.
Uj Mindszent	201.	Zaláta	751.
Gábor puszta	6.	Kápolna puszta	98.
Cserom Kata p.	2.	Topolya	8.
Dinnyeföld	3.		

Összesen: 36 627.

Hirek.

Pécs, 1901. február 29.

Emberfeletti munka.

A szereplő személyekre való tekintettel nem mondjuk el, hogy hol történt, csak hogy igaz. Maga az egyik szereplő mondta el nekünk ma.

Történt pedig a nyáron, hogy összeírták az iskolaköteleseket mindentelé, így egy faluban is a többek között.

A jegyző rábizta az egyik emberére, hogy végezze lelkiismeretesen a dolgot, mert pontosan be kell számolni a kis diákokkal a tanfelügyelőnek.

Az összeíró férfi azonban fiatal legényke volt, aki csak immel-ámmal végezte a reá rótt feladatot, a helyett többet forgolódott két muskátllival telerakott ablak körül.

Igy esett, hogy mikor a tanfelügyelő ur megkapta az összeírást, s azt összehasonlította az előző esztendő statisztikájával, arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy egy év óta kilencvennel csökkent a tankötelesek száma.

Szörnyen megütközött ezen, hiszen csak nem halt ki a falu, mely virágjában áll és évről évre jobban népesedik! Nem is kevesebbnek, hanem többnek kellene ennyivel lenni, — nosza hát ment a hivatalos írás a jegyzőnek ilyenfeleképpen:

— Utasítom a jegyző urat mint az iskolaszék elnökét, tegye gondoskodása tárgyává, hogy községében a tankötelesek száma ne csökkenjen, hanem szaporodjék!

A jegyző, mintha tévedne, elolvasta mégegyszer a frivol aktáját, majd harmadszor is. Aztán abban a hiszemben, hogy tán káprázott a szeme, megmutatta a feleségének meg a segédjének, akik csak annyit olvastak ki belőle, mint ő.

Igy járt nagy derűtségre kézből kézbe az írás, amin nevettek mindnyájan: a jegyző ur, a hivatalos személyek, talán még a falu képek alakjai is.

A következő nap vonatra ül a jegyző és bejön a városba. Meg sem áll a tanfelügyelő hivataláig, a hol komolyan kezdi a jelentést:

— Megkaptam tanfelügyelő ur hivatalos utasításodat, de sajnálatos vagyok kénytelen konstatálni, hogy egyáltalán képtelen vagyok annak a végrehajtására. Részemről elkövettem minden lehetőt, de emberfeletti munkát tőlem sem lehet kívánni.

A tanfelügyelő nagyot nézett, mint aki nem érti az egészet, de még nagyobbat nézett, mikor meglátta a saját írását, mely rendben volt egészen, csupán egy sor maradt ki belőle, tudniillik az, amelyik a figyelmesebb összeírást ajánlja.

A harisnyakötő tragédiája.

Egy udvari bálon történt, így beszéli a hagyomány, hogy a szép Salisbury grófné elvesztette az aranyesatos harisnyakötőjét. A pikáns jószágot III. Edvárd király találta meg s átadta a piruló grófnőnek, mondván: Gyálázat arra, a ki rosszat gondol. E szavakkal némitotta el a csendes vihogást, mely a lovagias aktus nyomában kelt s e szavakat választotta jelszóul a térdszalagrendhez, a melyet az eset örök emlékére alapított. Így tett III. Edvárd angol király.

S most engedje meg a tisztelt olvasó, hogy elmondjuk, hogyan viselkedett a minap, analóg esetben, egy honi szabólegény.

Bál volt az »Utolsó garas«-ban, melyre hivatalos volt a város szolgálatban álló és hely nélkül szolgáló hölgyközönsége, az iparos ifjuság odaváló része s a honvéd, valamint a közös hadsereg az a része, mely a borjújában hordja a marsall botot.

Éjfélig kitűnően mulatott a diszes társaság. Akkor kezdődött a szünóra s a fiatalok a erős korszok mellé vonult, egy része meg szapult a csoportokba verődve az »urékak«, meg a »nacscságáékat«.

Egyszerre csak kiáll a terem közepére Jónás Pista, szabólegény és főrendező s egy harisnyakötőt lobogtatva kezében ezt kiáltja: — Tisztelt hölgyeim! A ki elvesztette a kapcsakötőjét, az jelentkezék nálam!

E felhívásra általános röhögés volt a válasz. A hölgyek részéről általános mozgást lehetett észrevenni, olyasféle mozgást, mintha azt tapogatták volna, ha vajjon nem-e az ő toalettjükön esett a csorba.

De egyikük sem jelentkezett, noha Jónás azzal fenyegetőzött, hogy ha nem akad gazdája, akkor a kapcsakötőt átadja az új nemzeti múzeumnak.

Mielőtt azonban fenyegetését beváltotta volna, oda lépett Sárga Fanny bálkirálynőhöz s így szólt hozzá:

— Fogadni mernék nagysád egy cviki pusziba, hogy ez a maga kapcsakötője.

— Nem az enyém, felelt elszántan és elvörösödve Sárga Fanny. Jónás nyomban meg akart győződni a valóságról, de mikor lehajolt hozzá, valaki akkorat rugott rajta, hogy fölfordult.

Aztán négyen vagy öten felkapták és kitették a kapun keresztül az utcára.

— Hozzátok be azt a gazembert, hogy dobom ki én is! — kiáltott most Lengyel István, a kovács s úgy történt a mint kívánta.

A harisnyakötő pedig szétmarcangolva ott hevert másnap az utcán a vízfolyásban.

Farsangi beszámoló.

Vége a farsangnak. Fagyasztó hideg volt; esett a hó, zúgott a szél, hogy a mai utolsó farsangi éjszakán Karnevál herceget eltemettük. A »Pécsi Dalárda« énekelte ki a világból a jókedvű fenséget, ki január ötödikétől kezdve egész a mai éjszakaig vidám cimborája volt a mulatni szeretőknak.

Ma már itt van a hamvazó szerda; a nagybőjt kezdődik s eltart hatodfélt hétig, március utolsó napjáig.

Ilő tehát ma beszámolni, hogyan is telt el a farsang; kik és hol rendeztek bálakat, farsangi estélyeket.

A farsangot január ötödikén a kereskedő ifjak hangversenynyel egybekötött táncmulatsága nyitotta meg a Vigadóban.

Általában a Vigadó volt a legtöbb bál helyisége. Itt folyt le január tizenkettedikén a vasúti altisztek olvasókörenek bálja; a pécsi dalárda dalestélye január tizenkilencedikén; az általános munkás bál január huszonhatodikán; a hivataloszolók bálja február elsején; a lakatos bál február másodikon; a színházi munkások bálja február harmadikon; a fodrászok bálja február tizediken; a jogászbanda tancestélye február tizenharmadikon; a báró Hirsch egyesület bálja február tizenhatodikán; a polgári daloskör farsangi estélye február tizenhetedikén és a pécsi Dalárda humoros estélye ma éjszaka. Azonkívül Herczenberger bátyánk itt rendezett tánciskolai koszorúcskát január tizenhatodikán; jour-fix kottériát február negyedikén és nagy bálát február kilencedikén. Tehát a Vigadóban összesen tizenöt bál volt az idei farsang alatt.

De nem maradt a Vigadó megett a táncmulatságok egy másik kedvelt helyisége a Scholtz sörház sem. Itt a Zsolnay gyári tűzoltók rendeztek az első bált január tizenkettedikén; január tizenkilencedikén pedig a vas és fém-munkások rendeztek táncmulatságot; január huszonhatodikán volt itt az asztalosok bálja; február elsején az önkéntes

társultok táncmulatsága; február harmadikán a *budaikülvárosi kath. kör* rendezte Scholz-ban táncmulatságát; február kilencedikén a *szabók alarcos bálja* volt ugyanitt; tizedikén a *Höfley-gyár* munkásai tartottak bálát; tizenhatodikán pedig a *munkásképző egyesület* farsangi estélye volt. Tehát a *Scholz-sörházban nyolc táncmulatság volt a rövid farsang alatt.*

A pécsi *Nemzeti Kassinóban* három fényes táncmulatság volt az idén. Az első volt a *jogászok táncestélye* január tizenkettedikén; azután jött a nőegylet *domino bálja* február másodikán, végül a *kassinó bál* február kilencedikén.

A pécsi jótékony nőegylet január tizenharmadikán megkezdett *thea-uzsonnái* kéthetenként tartottak; január tizenkilencedikén *picnik* volt a nőegyletben s február tizenhetedikén *bucsu-lakoma* alkalmával bucsuztatták el a farsangot és elbucsuztak helyiségüktől is, melyben jövőre már a poézis legfelebb szerelmes levelekben s a jótékonyok pénzküldeményekben fog megnyilatkozni, ha a postapalota odaépül.

A pécsi *Kath. Kör* január harmincadikán tartotta táncestélyét saját palotájában s február tizennyolcadikán felolvasással és hangversenyyel egybekötött fényes családi estélyen bucsuzott el a farsangtól.

Társadalmi egyleteink között a *Polgári Kassinó* kétszer rendezett műsorral egybekötött farsangi estélyt. Az első január tizenkilencedikén volt; a második pedig február tizenhatodikán. A *kath. legényegylet* három mulatságot rendezett a farsangban; bálát január tizenkettedikén; jelmez-estélyt február tizenhetedikén s az este bolond-estélylyel bucsuzott el a farsangtól. A *kádársegédek* szakegylete is rendezett egy bálát január tizenkilencedikén a gyár-utca 7. szám alatti vendéglőben. A pécsi *Petőfi-kör* pedig február másodikán a Hattyú-épületben tartott farsangi estélyt. Végül a *Hétfejedelem* vendéglőben február hetedikén nagy polgári bál s a *Petőfi-vendéglőben* február másodikán szintén bál volt.

Mindezeket összevéve a *lefolyt farsang alatt összesen negyven bál mulatság volt Pécsen.* Tehát ha a negyvenhat napig tartott farsangra felosztottuk volna naponként e mulatságokat, éppen negyven napig mulathattunk volna egyfolytában.

Eppen annyi ideig, a meddig a ma kezdetét vevő bójt fog tartani!

Napirend 1901. február 21-én.

Naptár: csütörtök, febr. 21. — Róm.-kath.: Szévir. — Prot.: Eleonóra. — Görög-kel. (febr. 8.) Tótor. — Zsidó: Adar 2. — Nap két 6 óra 11 perckor; nyugszik 5 óra 15 perckor. — Hold két reggel 7 óra 24 perckor; nyugszik este 8 óra 42 perckor. Hold van a földközélen 3 óra 7 perckor éjjel.

Időjelzés: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: fagy és helyenkint csapadék várható.

Allandó bíráló választmány ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Temető szabályrendelet tárgyalása d. u. 4 órakor a polgármesteri helyiségben a városházán.

Vendéglősök közgyűlése Henc István vendéglőjében d. u. 3 órakor.

Színház: »Domi, az amerikai majom«; énekes színmű.

— **(Hamvazó szerda.)** Vége a farsangnak, a mulatozásnak, a forró teli éjszakának, — vége. És következik a bűnbánat ideje, a vidámságok levezéklése, a hamubintés. Feladjuk a lázak éjszakáját, gyönyöröket és hamuval szórjuk tele fejünket, mi: az örökké bűnösök. Mintha csak a lelkiismeretünk mindenlítő szemébe hintonánk hamut, hogy ne lássék a bűnös voltunk, az örökös hazugságunk magunkkal és a világgal szemben. De jól van így is. Hazudtuk, hogy jók vagyunk, hazudjuk a bűnbánatot és ezzel tán jobbakká is leszünk némileg. Mert harmoniát keresünk a jóra való hazugság és az életünk között és a vezeklés egyhangu óráiban a hazudott bűnbánat az igazság erejével keresi fel a sziveinket. A színész szerepe ez, aki beleéli magát megjatszott alakjába és átérzi annak nemes indula-

tait s végül azt hiszi, hogy ő maga az. Ma hamvazkodtunk. Az a por, ami fejünkre szállt, szomorú jelképe a mi mulandóságunknak. Amint elmultanak az örömök, a lázas farsangi éjszakák, úgy mulik el a mi életünk s egy rosszul átélt életre szomorú megváltás következik. Vezekeljük le a múlt bűneit, hogy bizalommal nézhessünk a jövőbe. Memento mori, quia pulvis es! . . . Emlékezzél meg a halálról, ember, mert porból lettél s porrá leszel! Es ma megemlékeztünk. A templomokban hamvazkodásra vonultak a hívők s az ifjuság, az iskolák növendékei épp úgy alázattal hajtották meg fejüket a por előtt, mint a meglett emberek, férfiak és öregek!

— **(Személyi hír.)** Baró *Fejérváry Imre* dr. főispán tegnap este nyolcórán gyorsvonattal Budapestről Pécsre hazaérkezett.

— **(Városi közgyűlés.)** Pécs szab. kir. város törvényhatóságának február havában tartandó rendes közgyűlése — a mennyiben a városi közgyűlések rendszerint minden második hó harmadik hétfőjén tartatnak — farsang utolsó napjaira esett volna; ez okból az e havi rendes közgyűlés február hó harmadik hétfőjéről, negyedik hétfőjére, vagyis 25-ikére halasztatott. Az előkészítő ülés csütörtök délelőtt 10 órakor, az igazoló választmányi ülés délután 3 órakor lesz megtartva.

— **(Halálozás.)** *Riedl* Hugó, uljaniki uradalmi intéző, 48 éves korában hirtelen meghalt. Feleségén szül. Kübler Ilonán és három gyermekén kívül széleskörű rokonság gyászolja az elhunytat, ki az üszöghi és a sellyei uradalmaknál volt, mint gazdatiszt hosszabb ideig alkalmazva.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettyei forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálató képessége folyó hó 20-án reggel 2100 köbméter.

— **(Utóállítás.)** A vármegyei katonai vegyes utóállító bizottság, ma délelőtt nyolc órakor utóállítást tartott a Scholz féle sörházban. Az utóállításon *Vadnai* Jenő polgári elnök elnökléte alatt megjelentek a közös hadsereg részéről *Durávia* Pál őrnagy, a honvédség részéről *Horváth* őrnagy, mint orvosok jelenvoltak dr. *Trizler* Rudolf járásorvos, dr. *Scholz* István és dr. *Biró* ezredorvosok. Utóállításra került négy ujonc, kik közül egyet besoroztak katonának és nyolc keresetképtelenségüket igazolni óhajtó apa, kik közül ötöt keresetképtelennek talált a bizottság. A legközelebbi katonai utóállítást a folyó évi fősorozások után, folyó évi május hó hatodikán tartják meg.

— **(A szerelem áldozata.)** Az öngyilkossá lett *Bánthler* József, felsőkereskedelmi iskolai tanuló haláláról gyászoló családjá ma a következő gyászjelentést adta ki: Özv. *Bánthler* Antalné szül. *Jechlinger* Antónia édes anyja, özv. *Bánthler* Ferencné szül. *Társchitz* Teréz nagyanya, a legmélyebb fájdalomtól teljesen lesujtott kebeliél és fájó szívvel tudatjuk a saját, valamint az összes rokonság nevében is, a hön szeretett és felejthetetlen jó fiunk, illetőleg rokonnak *Bánthler* József Lőrinc felső kereskedelmi iskola III. oszt. tanulóinak f. é. február hó 19-én déli 1/2 12 órakor életének 19-ik évében, érpattanás következtében rövid szenvedés után történt korai gyászos halálát. A boldogultnak hült tetemei f. évi február hó 21-én d. u. fél 5 órakor fognak a pécsi közpórház halot-

tas házában a rom. kath. vallás szertartása szerint beszenteltetni s onnét a budaikülvárosi közsirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Pécsen, 1901. február hó 20-án. Adás és béke lebegjen a drága, felejthetetlen halott hamvai felett.

— **(Második törvényszéki orvos.)** A magy. kir. igazságügyminiszter dr. *Schmidt* Antal pécsi közpórházi orvost a pécsi kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes ellátásával biztat meg.

— **(A Zsolnay-szobor-alap)** javára a pécsi kereskedelmi és iparkamarához érkezett adományokról LXVII. kimutatás. Az LXVI. kimutatás összege 26586 kor. 31 fill. Horváth Antal, ügyvéd, Pécs 25 kor. Horváth Antalné, Pécs 25 kor. Horváth Margit, Pécs 1 kor. Horváth Irma, Pécs 1 kor., Horváth Bözsike Pécs 1 kor. Összesen 26639 korona 31 fillér.

— **(A pécsi Kath. Legényegylet)** tegnap tartotta táncal egybekötött bolond-estélyét saját helyiségében. Nyolc órakor vette kezdetét a műsor első pontja, az »Árnyképek«, melyben *Tóth* György és *Akantisz* Géza jeleskedtek, óriási tapsra ragadva a közönséget. Dícséretet érdemel a »Szenzációs botrány« két szereplője, *Schwarz* Károly és *Szabó* János. Legnagyobb hatást ért el azonban a »Copfnélkül való kinézerek« három szereplője: *Akantisz* Géza, *Kovács* József és *Tóth* György, kik alkalmi kupléikkal nagy hatást értek el. A műsor után tánc következett, mely éjjelig tartott. Így hát a legényegylet méltóan vált meg Karnevál hercegtől.

— **(V. H. O. Sz.)** A Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetségének felügyelő bizottsága Szegeden ülést tartott *Csányi* János felügyelőbizottsági elnök elnökléte alatt. A bizottság részletesen átvizsgálta a múlt évi könyvelést, a kézi pénztárt, a kiadások tételét s azokat rendben találta. Ezután hitelesítették az évi mérleget s az 5371 korona 94 fillér tiszta jövedelemből 3000 koronát a nyugdíj, 1500 koronát a segélyalap javára osztottak. A felügyelő bizottság úgy rendelkezett, hogy ezen összegben, valamint a nyugdíjalap birtokában felgyűlt 4500 koronányi készpénzen, így összesen 9000 koronán ismét értékpapírokat vásároljon a Szövetség és pedig a Magyar Jelzálog Hitelbank nyereségkölcsona s a Magyar Kisbirtokosok országos földhitelintézetének 5%-os zálogleveleit.

— **(Vizállások.)** A m. kir. földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának jelentései szerint, az általánosan beállott hidegebb időjárás folytán, a Duna az időközönként beállott negy centiméternyi áradás mellett befagyott. Az alsóbb vidékeken zajlik. A Dráva vize szintén befagyott. Eszéknél s azon alul zajlik.

— **(Nyilvános számadás és köszönet.)** A nőegylet helyiségében tartott bucsu vacsorához étel, ital és tombola tárgyakat küldöttek: az összes választmányi tagok és az elnökség, azonkívül hozzájárultak: *Erreth* János, *Magenheim* József, *Toldi* Béla, *Jobszt* László, *Nagy* Dezső, *Reinfeld* Imre, *Kemény* Mór, *Schönwald* Imre, *Krausze* Ignác, *Taizs* József, *Részvény-nyomda*, *Domján* Izidor, *Reoh* György, *Kött* Jenő, *Novotarszky* Károly, *Megyeri* János, *Ruzsovits* Józsefné, *Braun* Frigyes, *Modly* Béláné, *Déván* Ottóné. *Pénzebeli adományokkal*; *Dulánszky* Mária és *Szautter* Gusz-

távné 10 – 10 koronát. Özv. Wiesner Rajmárné. 8 k. Szeifricz István, Troll Ferenc, Szeredy József, Hanny Gábor 5 – 5. Özv. Pintér Józsefné, Angyal Palné, Johann Béláné, Koharits Károlyné, Blaskovits Istvánné, Jankovits Hugóné Schönherr Mihályné, Sipőcz Istvánné 4 – 4 kor. Ott Beláné 3 kor. Mende Lajosné, Ruzsovits Józsefné, Dischka Győzőné, Miltényi Miklósné, Mülherr Alajosné, Matuskovits Istvánné, Johann Julia 2 – 2 koronát. Az egyesület intéző köre ez uton is hálás köszönetét fejezi ki mindazon bőkezű adakozóknak, kik mindenkor örömmel támogatták az egyesület nemes és szép céljait.

— **(Vendéglősök közgyűlése.)** A pécsi vendéglősök ipartársulata holnap (csütörtökön) délután félhárom órakor tartja évi rendes közgyűlését *Henc István* vendéglőjében. A közgyűlést már másodszer hívják össze s így azt a megjelentek számára való tekintet nélkül meg fogják tartani.

— **(Beteg az országuton.)** Tegnap este a pécsváradi országuton egy beteg asszonyt találtak eszméletlen állapotban. Bevitték a kórházba, hol csak annyit tudott megmondani, hogy *Bendek Józsefné*nek hívják; de hogy hová való s hol lakik, azt már nem tudhatták meg tőle, mert ismét eszméletlen állapotba jutott. A szegényt valósággal a halál torkából mentették ki az országuton járók; mert ha észre nem veszik s ott marad, az éjjel bizonyosan megfagyott volna.

— **(Razzia.)** Az éjjel razzia-tartott rendőrségünk s négy csavargót fogtak el, kik koldulásból éltek a városban. Most meg-

állapítják illetőségi helyüket s haza fogják őket toloncolni.

— **(Elfogott tolvaj.)** Tegnap este a liceum utca 13. számú ház udvarán egy asszonyt fogtak el, mikor három darab baromfit akart elemelni az ólból. Az elfogott tolvaj asszony özvegy *Mayer Jakab*nénak nevezte meg magát, azzal, hogy a lánc-utca 25. szám alatt lakik s három kis gyermekével nyomorog s az éhség kényszerítette a lopásra. Mikor egy rendőr azonban a jelzett helyre elkísérte, kitűnt, hogy a tolvaj asszony hazudott, mert nem *Mayer Jakab*nénak hívják, nem is özvegy, hanem *Probst Mihályné*, kinek az ura *Zsolnay-gyári* munkás, gyermekük nincs is s nem élnek szűk anyagi viszonyok között. A tolvaj asszonyt feljelentették a bíróságnál lopás és a hatóság félrevezetése miatt.

— **(Postamesterek kerestetnek.)** Megyénk *Jenő* községében és a somogy megyei *Apáti* községben egy-egy harmadosztályú postamesteri állás van üresedésben. Pályázati kérvények március tizenötödikeig adandók be a pécsi posta és távirdaigazgatóságához.

— **(Új vendéglős.)** A pécsi Nemzeti Casinó vendéglőjét és sörcsarnokát folyó hó 20-án *Bock Lajos* vendéglős veszi át, aki az új sörgyár „*Abbazia*” mulatóhelyének is a vendéglőse lesz. — Olvasóink figyelmébe ajánljuk *Bock Lajos*nak lapunk mai számában olvasható erre vonatkozó hirdetményét.

— **(Baleset az utcán.)** Sajnos baleset érte ma a kora reggeli órákban *Hersfeld József* pécsi lakos vasuti munkást, ki a mint reggel *Kis Rókus-utcai* lakásáról az ál-

lomásra igyekezett, a szigeti országuton oly szerencsétlenül csuszott le a járdáról, hogy jobb lábán csontrepedést szenvedett. A sajnalatra méltó embert kocsin a lakására vitték, de később, orvosi tanácsra, beszállították a kórházba.

— **(Állandó bíráló választmányi ülés.)** A város állandó bíráló választmánya holnap (csütörtökön) délután 3 órakor a város háza polgármesteri helyiségében báró *Fejérváry Imre* dr. főispán elnöklété alatt ülést tart. Az ülésen a harmadik kerületben tartott városi törvényhatósági bizottsági pótválasztás alkalmával megválasztott *Baranyai Béla* dr. kir. közjegyző megválasztása ügyében beadott felebbezést fogják tárgyalni.

— **(Végrehajtás a katonák ellen.)** A katonák ellen fogantatandó közgazgatási végrehajtás dolgában kiadott pénzügyminiszteri rendeletet a honvédelmi miniszter a katonák számára is közzétette. A rendelet szerint, adó- és illetéktartozásokra vonatkozó fizetési meghagyások, intések, végzések stb., a fegyveres erő és a csendőrség tényleges állományában levő személyek részére mindig az illető személy előjáró parancsnok-ága útján kézbesítendő. Katonai vagy katonaság által megszállt épületekben vezetendő végrehajtások elbavott fogantatásáról pedig az illető épület parancsnoka az eljárás megkezdése előtt mindig értesítendő. További a magán-épületekben katonai személyek ellen eszközendő végrehajtási eljárásokhoz mindenkori katonai személy kirendelése kérendő az erre illetékes parancsnokságtól.

— **(Csendélet a vidéken.)** A farsangnak, hivatalosan legalább, vége szakadt s

özvegy *Soerberiné* leánya között. Az öreg *Trszky* szinte zokon vette, hogy *Vladimir* nem mondta el neki a vele történeteket.

— Tudtam ugyanis, hogy megtudja édes apám az ujságokból. No de hála Istennek, ezen is tullestem szerencsésen.

— Én nem értem, mondá az öreg, bennünket a szerencse már egészen cserben hagy.

— Majd derül még egyszer, majd megvirrad a sok szerencsétlenség után nekünk is édes apám — szól *Vladimir* megnyugtató atyját.

Megjelentek a hatóság közegei *Zelen staniszlamovi* központi irodájában is, azok könyveit felülvizsgálták, a legnagyobb rendben találtak mindent. Az iroda vezetésében meghagyták *Endrét* további intézkedésig.

Endre is sietett szerencsekívánatának kifejezést adni *Vladimir* előtt, annak szerencsés megszabadulásához.

— Köszönöm kedves *Endrém*, köszönöm. Majd elmondom az egész dolgot, amint történt. No hanem barátom, már csak azért elmegyünk a *Soerberiné* vendéglőjébe. Hadd lássa meg az a büszke koresmárosné, hogy *Trszky Vladimir* nem fog az ő jókivánsága. Iszunk egyet az ő boszankodására, *Mária* egészségére.

— Talán csak nem mulatni való kedved van? — kérdé *Endre*.

— Sőt, éppen ezt akarom. És pedig te fogsz rendelkezni és majd én állom a végén. Érted?

— Kérlek, ha ez óhajod, ám legyen. Te tudod, hogy én a jónak nem szoktam gáncsot vetni.

— Tehát ma vendégem vagy. Hozzá még rendelő

— Nem mese ez, barátom. Való egy szőg, mit elmondandó vagyok és kezdte mondani a kórházi élményeit.

— *Mária* apáca. Igen, az ő gondosan dédelgető kezeinek köszönhetem felgyógyulásomat.

Endre nagyot bámult és kételkedően nézett *Vladimirre*.

— Így van, amint neked mondom. És ha a jó Isten is úgy akarja, mint én, *Mária* három év múlva az enyém.

Endre ujongva ugrott fel székeből és egy kis rögtönzött dalt kezdett dudolni:

Három év bár az idő úgy eljár

Vládó addig is türelmesen elvár . . .

— Dehogyan is türelmesen, vágott a dalba *Vladimir*. De hát mit csináljak? Aztán meg ha lejár a terminus, az anyja haza hozza és *Máriának Zelenének* kell lenni.

— De csak kell? folytató *Endre*. És ha nem akar?

— De muszáj. Érted, muszáj szegénynek.

— No már azt kötve hiszem. Bizzuk ezt a jövőre.

Te *Vladimir*, maradj nálam vacsorán. Igen?

— Nem kedves *Endrém*, ezt most ne kívánd. Mit szólna az öregem? Ugyis a szívemre kötötte, hogy vigyázzak magamra.

— No és? Nálam vagy.

— Nem barátom, ezt ne kívánd ma. Különb holnap meg *Strijbe* is el kell utaznom. Az öreg valamivel meg akar bizni.

Vladimir felkelt és kezét fogott *Endrével*.

— Jó éjt *Endre*.

— Isten veled. Hanem aztán vigyázz ám magadra *Strijben*.

ma volt a napja, hogy a kik a farsang alatt sokat mulattak, hamut szórva a fejükre, a mai napon bűnbánóan verjék a mellüket. Az ezt megelőző napokat azonban nemcsak nálunk, hanem a vidéken is felhasználják arra, hogy alaposan kimulassák magukat. Miután azonban falun már ősidők óta nem mulhatik el mulatság lázma nélkül, hát a farsang utolsó napjainak mulatságai sem mulhattak el hatósági beavatkozás nélkül. Legalább arra enged következtetni ama körülmény, hogy az elmúlt napok alatt nem kevesebb, mint tizenhat jelentés érkezett Pécsre különböző községekből, mely jelentések mindegyike szelidebb korcsmai verekedések, éjjeli csendháborítások és részeg emberek által elhagyogatott kocikkal elkövetett utrendőri kihágásokról szólnak.

— (A „Pécsi M. Á. V. Altiszi Olvasókör“) hushagyóhétfőn este tartotta meg az ez idei farsang utolsó házi mulatságát a kör saját helyiségében, melyen a tagok családikkal majd valamennyien részt vettek. A mulatságon *Wolleszky* Károly állomásfőnök, mint a kör diszelnőke és *Barta* Antal raktárfőnök is megjelent. Már reggel volt mikor az igazi jó kedvvel megtartott mulatság véget ért. Ott voltak, asszonyok: *Barta* Antalné, *Biriscs* Gézáné, *Schwartz* Lajosné, *Lóhr* Györgyné, *Schreiner* Istvánné, *Kocsis* Vilmosné, *Hauk* Józsefné, *Fekete* Vendelné, *Benkő* Zoltánné, *Hábel* Józsefné, *Hebenstreit* Jánosné, *Csurman* Jánosné, özv. *Csapó* Péterné, *Czapff* Edéné, *Hermesz* Leáné, özv. *Riva* Jánosné, *Schler* Antalné stb. Leányok: *Csurmann* Te-

rike és *Matild*, *Kovács* Mariska, *Kocsis* Ilonka, *Németh* Terike, *Schler* Annuska, stb.

— (Elragadták a lovak.) *Didovác* Lőrinc mislenyi lakost tegnap könnyen végzetessé válhatott baleset érte. A gazda a szomszédközségbe volt lakodalomba hivatalos, hova reggel szánkón indult el. Utközben azonban egy árok hidja előtt megbokrosodtak a lovak s elragadták a szánkót, melyből a gazda kifordult. Szerencsére *Didovác* Lőrincnek néhány horzsoláson kívül komolyabb baja nem esett, s így — miután a megbokrosodott lovak lecsillapultak — sikerült neki baj nélkül eljutni a lakodalomba.

— (Névmagyarosítás.) *Pintarics* Balázs m. kir. csendőr, lakócsai lakos vezetőnevének „Pálfi“-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— (Elkobzott fegyverek.) Néhány héttel ezelőtt, mikor már nálunk is tavaszosodt játszott az időjárás, lassankint fogyni kezdtek a vidék lesi-puskásai, kik azonban a zordabb idő beálltával újra a cselekvés terére léptek. Ez készítette aztán a hatóság embereit arra, hogy több községben váratlanul fegyvervizsgálatot tartsanak, melynek eredményeképpen tegnap a pécsi járás területéről nyolc puskát szállítottak be, melynek gazdái elfelejtettek fegyvertartási, no meg vadászengedélyt kérni.

— (Pusztulnak a nyulak.) Nem érdektelen dolog — ha ugyan való ez a hír — hogy az állatorvosi tudomány nemsokára egy új adattal fog gazdagodni, mely a nyulak között kiütött járványos betegségek mibenlétét lesz hivatva kideríteni. Mint értesülünk, néhány idebent járt felső-mindszenti gazdalkodó arról panaszkodott, hogy az ő községük határában

valami „nyavalya“ ütött ki a nyulak között. A szegény káposzta pusztítók öt-hatával hevernek a tarlókon — élettelenül. Miután nem jártak oly csikorgó hidegek, hogy a nyulak megfagyására lehetne gondolni, nem lehetetlen ebben a bacilusos világban, hogy tényleg valami járványos betegség pusztít a nyulak között.

— (A katonák vacsorája.) A katonák vacsorájára vonatkozó intézkedésben ismét változás történt. 1899. év óta a honvédezek legénységének hetenkint és fejenkint négy adag vacsora konzervet szolgáltatnak ki, folyó év április hó 1-től kezdve azonban már csak három adagot kapnak. Közétkezési pénzpótlék gyanánt pedig ugyancsak a jelzett időtől kezdve a hét azon napjára, melyeken a vacsora konzerv nem szolgáltatnak ki, fejenkint, még pedig a hét negyedik és ötödik napjára egyenként három, annak hatodik és hetedik napjára négy-négy fillert kapnak a katonák.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel.

1901. február 20. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 764.8 mm.)

Hőmérsék = - 2.6 °C.

• maximuma: - 2.4 °C. } tegnapi.

• minimuma: - 8.1 °C. }

Párányomás: 8.0 mm.

Relatív nedvesség: 79. %.

Felhőzet: 8° Cirr-Str. *

Szélirány s erő: NW. 2.

Csapadék 24 órai: 0.8 mm. Harmatp. — 9.2 °C.

Enyhébb, borult, gyenge szeles idő várhatóhavazásra hajlammal.

Dr. Czifra.

Mikor hazaért, az öreg Tóni bácsi, a kocsis, éppen a kocsitengelyeket kenegette. Mikor az öreg meglátta Vladimirt, örömeiben sirt. Vladimir kezét nyújtott az öregnek.

Másnap korán reggel Vladimir kihajtatott a hajóállomáshoz. A pénztárnál amint a jegyet megváltja, el akar onnan menni s amint megfordul, Zelenel találja magát szemben, ki ugyancsak jegyet jött váltani a pénztárhoz. Rövid félórai várakozás után a hajó kerekei megmozdultak és vigan szeldelték a Drjeszter tovaömpölgő hajjait. Az esteli órákban ért Vladimir Strijbe. A Hotel Centrálba szállt, egy elsőemeleti szobába vitetve podgyászát, ő maga meg az étkező terembe ment és megvacsorázott. Vacsora után felment szobájába és gyertyát gyújtva, ujságolvasásba merült. Megunva az olvasást, rágyújtott egy szivarra és a gyertyát elfújta. A harmadik szippantásnál az égő szivar véletlenül kiesett kezéből. le az ágya előtti szőnyegre. Utána akart nyulni, de a másik percben egy kéz elfojtja a szivar tűzét és vis-zahuzódik az ágy alá. Vladimir nem veszté el lélekjelenlétét és mintha mi sem történnék, ágyából felkelt és az éjjeli szekrényre helyezett revolverét a kezébe véve, az ajtót kizárta és kinyitotta. A folyosón égő lámpa bevilágított éppen az ágy alá. Látja, hogy ott fekszik egy alak mozdulatlanul, kezében egy villogó késsel. Revolverét a folyosó menyezetére süté el, mely lövésre a szállodai személyzet egy perc alatt ott termelt és látják, hogy Vladimir szobája közepén áll egy álarcos alak, kezében késsel, Vladimir meg fegyverét felé célozva tartá.

A merénylőt azonnal megkötözték és Vladimir volt,

aki az álarcot letépte róla. Mily nagy volt meglepetése, midőn az emberben Zelen kocsisát ismerte fel.

— Hát mit akart maga Péter? kérdé tőle Vladimir.

— Hát a nagyságos ur megtudta, hogy a tekintetes ur itt van szállva, hát azt mondta, hogy szurjam le a tekintetes urat.

— És nem félt, hogy elfogják? — kérdé tovább Vladimir.

— Mit volt mit tennem? Drága a kenyerem. A nagyságos ur meg elküldött volna, ha ezt meg nem teszem.

Ezalatt megérkeztek a csendőrök, kik Pétert pártfogásuk alá vették. Nemsokára Zelen, a nagyságos ur is hasonló pártfogásban részesült, mint gyilkolásra bujtogató bűntárs. A nagyságos ur meg a kocsis a ott alhatták álmukat a börtön falain belül. Zelen üzletét másnap délután lepecsételték.

Kázmér a történeteket már a délelőtti folyamán megtudva, az üzleti pénztárban levő pénzekkel eltűnt örökre. Nem is kereste, kutatta soha senki.

XII.

Mily nagy volt a meglepetés Stanislovban, midőn az emberek az ujságból megtudták, hogy Zelen és kocsis a fogva vannak, mert a gazda a kocsisát felbérelte Trszky Vladimir stanislovói földbirtokos meggyilkolására. Hideg borzongás futotta át a stanislovóiakat, csak éppen ketten örültek volna, ha a terv sikerül, de ezt hangoztatni nem merték. Az emberek is csak úgy gondolták ezt, mert ismerte a viszonyt mindenki, mondhatni, Vladimir, meg

Folyószám 142. Idénybérlet 142. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, esztörtökön, február 21-én:

Domi az amerikai majom.

Énekes bohózat.

Személyek:

Krugon Erazmus	Nagy Dezső
Adél	Jeszenskyné
Inko	Vágó Béla
Selyembogár Pongrác	Németh János
Hiacinta	Szekula Sárka
Zeno	Delli Lajos
Ninon Tivadar	Rajz Ödön
Domi	Dunay Árpád

Holnap, pénteken, február 22-én:

Suhano.

Konti J. operettje.

Szombat: Szultán.

Törvénykezés.

Korcsmai verekedés.

— Esküdszéki főtárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. február 20.

Az 1901. év első ülészakában ma volt az utolsó esküdszéki főtárgyalás, melyen Simon József, kir. törvényszéki bíró elnökölt. Szavazóbirák voltak mellette Kossér János és Makara Ivan kir. törvényszéki bírák; a jegyzőkönyvet Nagy Jenő dr. kir. törvényszéki aljegyző vezette. A vadhatóságot Gyeness József, kir. ügyész képviselte. Védők voltak Parragh Antal dr. és Jajics József ügyvédek. Jelen volt az esküdszéki tárgyaláson Jellachich István dr. királyi törvényszéki orvos és Kauffer Jenő dr. ügyvéd, hites tolmács.

Müller Mihály és Huber József, dunaszekesi lakosok a vádlottak, kik szándékos emberölés büntetével vádolva kerültek a vádlottak padjára.

Az esküdszék a következőképp alakult: Főesküdtek: Horváth Antal, Mihálovits György, ifj. Marunovits András, Dürnbacher Ferenc, Hoffmann Lajos, Hulebrand Ferenc, ifj. Radócsay Mátyás, Puchta Ferenc, ifj. Keztyüs Antal, Tarr Ferenc, Horváth István, Dódszay Antal.

Pótesküdték: Szakvály Emil és Szabó Ignac.

Ebben az ügyben tizennégy tanut hallgattak ki.

Az ügy röviden a következő: Dunaszekesén 1900. évi szeptember hó 16-án este 7 óra tájban a Kopari-féle korcsmában a hazatérő kiszolgált katonák táncmulatságot rendeztek. Müller Mihály, elsőrendű vádlott, a fiatalabb legényeket ki akarta kergetni. Mayer Györgyön kívül azok ki is szaladtak. Ezzel rá szorult s ez is szaladni kezdett kifelé. Az ajtóban Huber József visszatartotta, a sötét sarkába nyomta s ott Müller Mihály két szurást ejtett Mayeren, melynek következtében az a korcsma udvarán összeesett s meghalt. Ugyancsak két szurást ejtett Müller Mihály Limpek Györgyön is, melyekkel súlyos testi sérteseket ejtett azon.

Müller Mihály tagadja, hogy a halált okozó szurást Mayeren ő ejtette volna s Huber József fogja, hogy az vágta volna el az áldozat lagyékában a főüteret, melynek következtében az meghalt. Müller csak egy szurást ismer be s ezt felül ejtette az áldozaton.

Huber József tagadja, hogy Mayer Józsefet visszazoritotta volna a sötét sarkába. Kes volt nála, de az a zsebében volt. Azt mondja, hogy mikor Mayer menekült, az az ajtóban neki futott s visszatértorodott. O e

karambol után visszafordult. Nem szűrt egyet sem.

A szembesítésnél is megmaradtak állításaik mellett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 20-án. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Perczel Dezső elnökölt, a ki bemutatta Geréb Imre marosvásárhelyi mandátumát.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter beterjesztette a magyar-horvát hajózási társasággal kötendő szerződést.

Tissa István interpellációját jelentették be ezután a leányházasító egyesület ügyében.

A kultusz-budgetnél Szóts Pál az oktatásügyről beszélt. Hosszasabban kifogásolta a nagy tanszabadságot.

Vlassics Gyula miniszter az autonómia-ról szólva kijelentette, hogy a kormány nézetét elmondta a hármass bizottságnak; ha a kiküldött bizottság ehhez tartja magát, az autonómia meglesz, különben a sikertelenség előre látható. A vallás- és köznevelésre nagy súlyt fektet. Tagadja, hogy az állami iskolák dominálnak az oktatást; tizenháromezer felekezeti iskolával szemben háromezerhatszáz államiskola van. A középiskolai tanárok sorsát szívében viseli; a korpótléket emeli s egyébként is segít helyzetükön. Bár soveniszta, de a német nyelv kiküszöbölését helytelennek tartja. Egyetért Tissa Istvánnal a tudomány fejlesztése tárgyában; de rámutat arra, hogy tudományos könyveink nem épen a német tudományra támaszkodnak. A teljes szellemi szabadság híve.

A minisztert zajosan megöljeneztek.

TÁVIRATOK.

— **Stejn elnök fogságban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fokvárosi távirat szerint Stejn elnököt elfogták.

— **A második tél.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten éjfél óta szakadatlanul havazik.

— **Öngyilkos pár.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti „Fiume”-szállodában egy fiatal pár szállt meg az este. Ma reggelre mind a kettőt halva találták; forgópisztolylyal agyonlőtték magukat. Eddig csupán azt állapították meg, hogy a férfit Winkler Nándornak, a nőt Hummel Rózának hívják.

— **Botrány a reichsrathban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A reichsrathban ma újabb botrányok voltak. A cseh kérvények tárgyalása közben Klofac képviselő cseh nyelven kezdett beszélni. Óriási lárma támadt erre és Wassilko, román képviselő, Klofacot mellébe lökte. A verekedő képviselőket többen szétválasztották s a nagy zürzavárban az ülést berekesztették.

Szerkesztői üzenet.

B. M. Szives munkásságát örömmel vesszük. A tisztelt példányát megindítottuk a kiadóhivatal által.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy a helybeli

„Nemzeti Casino”

földszinti éttermét

a mai napon saját kezelésembe átvettem és

e hó 23-án (szombaton)

ünnepélyesen megnyitom.

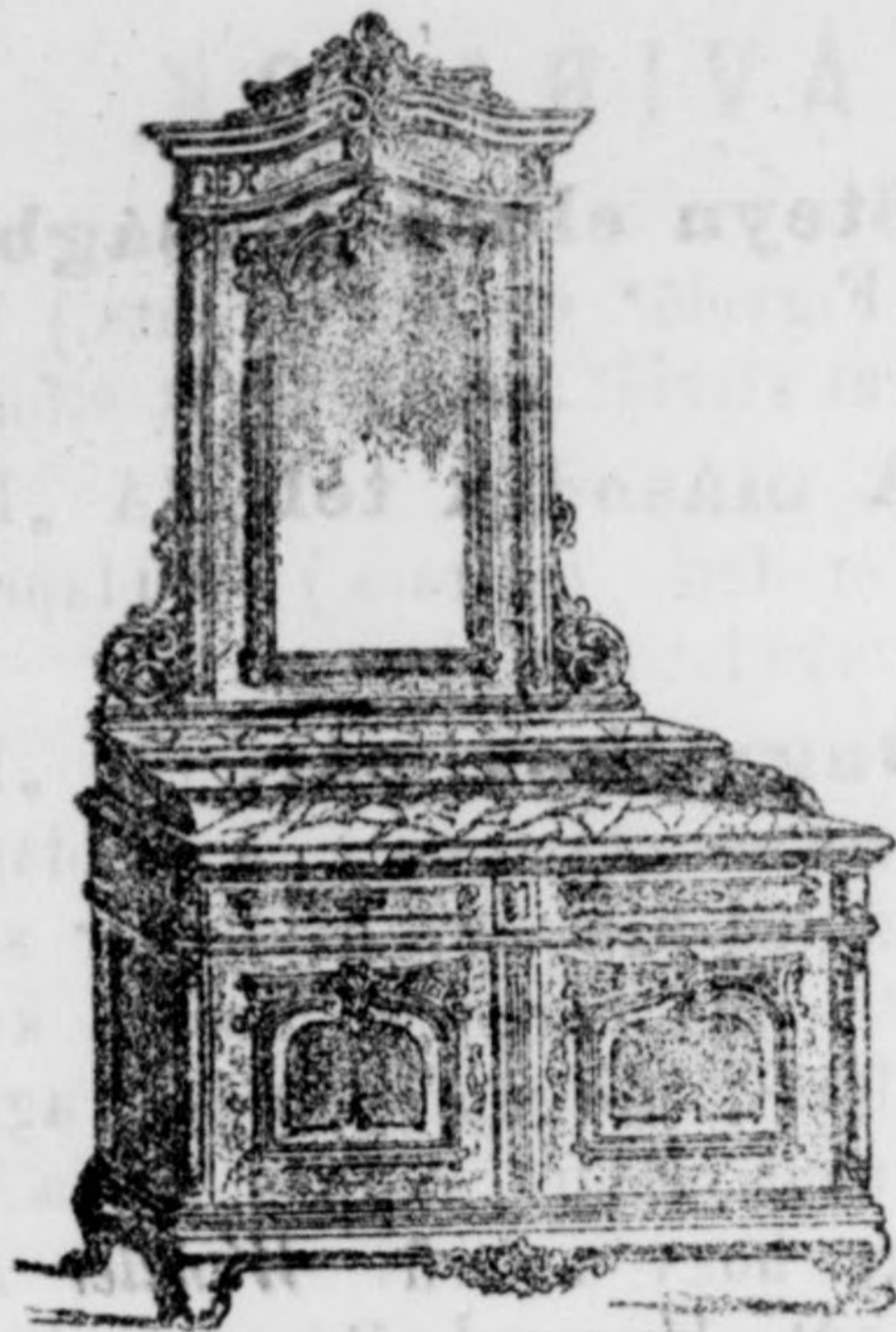
Fő törekvésem oda irányul, hogy a mélyen tisztelt közönséget mindenkor friss sörrel, jó magyar boraimmal, valamint jó magyar konyhával és pontos kiszolgálással minden tekintetben kielégítek, hogy ezáltal úgy a helybeli, mint a t. vidéki közönség elismerését kiérdemeljem.

Együttal az érdeklődők szives tudomására adom, hogy úgy az étteremben, mint a házon kívül ebéd és vacsorára havi megrendelést, úgy lakodalmi és egyéb ünnepélyes étkezések rendezését elvállalom megegyezés szerinti ár mellett.

Szombaton és vasárnap cigányzene.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem s maradok teljes tisztelettel

Bock Lajos,
vendéglős.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára
és műhelyei
PÉCS,
Ferenciek-utca 11. szám.

Szénát és takarmányrépát

elad

Zelms Gyula

Vásártér 17. szám.

Eladó elegáns butor!

1 drb faragott trumeau tükörrel,
2 drb konyhaszekrény
minden elfogadható árért eladó.

☛ Megtekinthető Irgalmasok-
utcája 20. sz., a házmesternél.

Első rangu biztósító intézet
magas jutalék és fixum
mellett keres

ügyes, szorgalmas,
üzletszerzőket.

Ajánlatok „S R.” poste restante
Pécs, küldendők.

☛ Erreth-féle borok kizárólagos raktára. ☛

Nagyságos Erreth János úr, Pécs város elsőrendű bortermelője
kitűnő minőségű, saját termésű

☞ pécsi hegyi borainak ☞

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés hely-
zetben vagyok, hogy ezen köztudomásúlag **a legkényesebb igé-
nyeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palacz-
kozva, kívánatra hordokban is — **hamisítatlan minőségért kezes-
kedve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van cserencsém a n. é.
közönség figyelmébe ajánlani:

1893. évbéli fehér asztali bor literje 52 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,

palackja (0.7 l.) 70 kr.

☛ Árak palackokkal együtt értendők. Palackok 7 kr. értékben
visszavétnek. ☛

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése

PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

☛ Hamisítatlan minőség. ☛

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarékosága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas“-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

1 kg. kávé nyersen	1 frt 12 krézt)
1 » » » Ma-	
nilla minőség, Cuba	
és Ceylon csak	— 1 » 36 »
1 kg. gyöngykávé	— 1 » 50 »
1 » Cubakávé finom	1 » 60 »
1 » » » legfin.	1 » 80 »
1 » Mocca » arabiai	1 » 80 »
1 » Arany Jáva kávé	1 » 80 »
1 » legf. pörkölt »	1 » 50 »

Pécs város és környékének
közönsége hogy tudja meg,
hogy mily olcsó és jó
kávét árul Köszl, ha nem
hirdeti?

A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg
a készlet tart, minden versenyen felül ed-
dig még nem létező áron ajánl:
1 liter jó rumot — — — 50 krézt.
1 » finom és igen erős, zamatos
rumot theához — — — 90 »
1 palack Tipp-Topp nevű rumot, mely min-
den versenyen felül áll, 0.35 literes
50 kr, 0.7 literes 1 frt. **Egyedül el-
árusítás a »fehér kakas«-nál.**

1 liter legfinomabb jamaikai rum — 2 frt.
Cognac — 0.35 liter 55 kr., 0.7 liter 1 frt.
Thea, finom, 10 deka csak — — 40 kr.
Legfinomabb orosz karaván thea
10 deka — — — 80 kr.
Cukor, leipnik—lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.
» » » kocka 1 » 46 kr.
Porcukor, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.
Liszt 00, kilója csak — — — 14 kr.

1 kg. padló-lakk, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru csak 80 kr.

Továbbá mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron szerezhető itt be.

Szives pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.